

Waarnemingen

van 1 september tot en met 31 december 2008

De waarnemingenrubriek wordt samengesteld door Martijn Bot. De waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig van www.avifaunagroningen.nl, www.lauwersmeer.com en van waarnemers die hun waarnemingen rechtstreeks doorgeven aan de samensteller. Wat betreft de volgorde van de lijst en de status van soorten in de provincie Groningen wordt www.vogelsvangroningen.nl gevolgd.

Waarnemingen over de periode 1 januari t/m 30 april 2009 graag zo spoedig mogelijk insturen naar: Leverkruid 12, 9801 LR Zuidhorn, e-mail: waarneming@avifaunagroningen.nl. De waarnemingen kunnen uiteraard ook online worden doorgegeven op de website van Avifauna.

Dwerggans

Op 8 november werd een adulte ongeringde Dwerggans waargenomen bij het Hoeksmeer. Op 6 december waren hier twee adulte vogels aanwezig.

Sneeuwgans

Op 7 september werd een vogel gezien bij Nieuwe Statenzijl.

Roodhalsgans

Tussen 17 en 20 oktober verbleef de eerste vogel van de winter in de provincie tussen de Brandganzen in afwisselend de Polder Breebaart en de Punt van Reide. Op 17 november passeerde een exemplaar de telpost van de Eemshaven. Uiteraard werden in het Friese deel van de Lauwersmeer vanaf oktober gedurende de rest van de periode één of meerdere vogels gezien.

Witbuikrotgans

Op 16 november vloog één exemplaar samen met Rotganzen langs de haven van Lauwersoog, op 22 november deden twee exemplaren hetzelfde. Tevens vloog er op de 22e november een exemplaar langs de Eemshaven en op 13 december vloog een vogel langs Rottumerplaat.

Zwarte Rotgans – Lauwersoog – 16 november 2008

FOTO: ROEF MULDER

FOTO: ROEF MULDER

Noordse Stormvogel – Lauwersoog – 22 november 2008**Zwarte Rotgans**

Op 15 november verbleef een exemplaar op Rottumerplaat, terwijl op zowel 16 als 22 november langsvliegende exemplaren werden opgemerkt (en gefotografeerd!) langs de haven van Lauwersoog.

Krooneend

Op zowel 24 september als 26 november werd er een vrouwtje gemeld vanuit de Blauwe Stad. Op 12 oktober werd een exemplaar gezien op het Foxholstermeer. Van 13 november tot de invallende vorst op 12 december zat er een tam vrouwtje in het plasje voor beheerschuur 'De Rug' van Staatsbosbeheer in het Lauwersmeergebied, en op 25 december werd een (of wellicht hetzelfde) vrouwtje opgemerkt in de Kollumerwaard.

Grote Zee-eend

Er werden louter langsvliegende vogels gemeld op winderige novemberdagen. Zo trokken er zeven vogels langs Lauwersoog op 18 november, gevolgd door één vogel op de 19e en vier exemplaren op de 22e. Op diezelfde dag trokken vijf vogels langs de Eemshaven, en op 13 december werd één langstrekend exemplaar waargenomen op Rottumerplaat.

IJseend

Op 16 november trokken drie vogels langs de Eemshaven en één exemplaar langs Lauwersoog. Op 25 november vloog wederom

een vogel langs de Eemshaven. Tussen 30 november en 5 december verbleef een onvolwassen vogel in de haven van Lauwersoog, terwijl een adult mannetje tussen 6 en 14 december het haventje in de hoek van de Bantpolder in het Lauwersmeer opsierde. Op 13 december werd nog een vogel opgemerkt op Rottumeroog en tussen 14 en 24 december zat een onvolwassen vogel in de Eemshaven.

IJsdwerker

Op 21 november vloog één vogel zowel langs het oostelijk als het westelijk Eemshaventerrein. Op 22 november vlogen twee IJsdwerkers langs Lauwersoog en opnieuw één vogel langs Eemshaven-West.

Roodhalsfuut

Ook van deze soort werden slechts langsvliegende vogels gemeld: op 2 en 26 oktober langs Lauwersoog, op 17 en 27 oktober langs de Eemshaven en op 13 december langs Rottumerplaat.

Kuifduiker

Op 23 november werd een exemplaar van dit mooie maar opvallend schaarse fuutje gezien in de haven van Lauwersoog. Op 13 december vloog een exemplaar langs Rottumeroog.

Noordse Stormvogel

Op 22 november vlogen twee exemplaren

Stormvogeltje – Eemshaven west
22 november 2008

langs zowel Lauwersoog als de Eemshaven, en op 13 december werd een vogel gezien vanaf Rottumeroog.

Grauwe Pijlstormvogel

Op 4 oktober werd een vogel opgemerkt langs Rottumerplaat.

Stormvogeltje

Net als voorgaande jaren bleek de Eemshaven ook dit jaar weer de plek en eind november weer het tijdstip voor deze enigmatische zeesoort. Op 22 november passeerden niet minder dan drie exemplaren het westterrein; één vogel bleef langere tijd bij het uiteinde van de pier aanwezig.

Vaal Stormvogeltje

Het was een matig jaar voor deze soort, met slechts een handjevol waarnemingen. De eerste vogel passeerde op 4 oktober Rottumerplaat, daarna was het raak op 17 oktober langs Rottumeroog, op 16 november zowel langs Lauwersoog als de Eemshaven, op 20 november langs de Eemshaven, op 21 november wederom langs zowel de Eemshaven (één) als Lauwersoog (zes) en ten slotte op

22 november langs de Eemshaven (vijf) en Lauwersoog (drie).

Kuifaalscholver

Op 9 november werd er een vogel gemeld uit de Eemshaven.

Grote Aalscholver

Op 8 november zat een exemplaar van deze ondersoort op de vloedvelden van de Suikerunie in de stad Groningen.

Op 20-28 december werd een onvolwassen vogel gezien en gefotografeerd in de Eemshaven.

Kwak

Op 16 oktober werd een vogel gezien in de Veenhuizerstukken bij Stadskanaal.

Purperreiger

Opmerkelijk was de waarneming van een juveniele vogel tussen 29 oktober en 3 november in een slootje in Delfzijl.

Zwarte Ooievaar

Er werd nog slechts één vogel gemeld, en wel op 14 september bij het Foxholstermeer.

Rode Wouw

Op 19 en 28 september vloog een vogel in de Lauwersmeer, en op 18 december werd een vogel gezien in Bellingwolde.

Zeearend

Gedurende de hele periode waren er twee tot drie vogels aanwezig in het Lauwersmeergebied. Hierbuiten werden op nog zeker tien andere locaties in de provincie vogels gezien.

Ruigpootbuizerd

Het was wederom een mooi jaar voor de soort. Nadat op 28 september de eerste vogel de Eemshaven passeerde, stroomde de provincie aardig vol en konden op vele plaatsen vogels worden gezien. Zekere plekken voor de soort waren onder andere het Lauwersmeergebied, de Eemshaven, de Dollardkwelder en de Westerbroekstermadepolder.

Steenarend

Op 25 september vloog een onvolwassen vogel langs Zuidhorn. Indien aanvaard betreft dit het derde geval voor de provincie Groningen.

Dwergarend

Een zeer goede kandidaat voor Dwergarend werd op 17 september gezien en net niet voldoende op de foto vastgelegd op de trekpost 'De Hop' in Zuidveld.

Visarend

Er werden in totaal ongeveer 30 vogels gezien, met het zwaartepunt in eind september. De laatste melding kwam op 11 oktober.

Roodpootvalk

Van 19 tot en met 21 september zat een onvolwassen vrouwtje langs de vogelroute in het Lauwersmeergebied, op die laatste datum vloog er in de namiddag tevens een onvolwassen exemplaar (dezelfde?) over Zuidhorn. Op 25 september werd een vogel gemeld over Hoogkerk.

Giervalk

De grootste publiekstrekker in deze periode kwam in de vorm van een onvolwassen Giervalk op de Dollardkwelders. De vogel werd op 1 november ontdekt, bleef de week erna min of meer goed terug te vinden. Vanaf 9 november verdween de vogel regelmatig voor langere tijd, om heel af en toe weer eens de kop op te steken. De laatste melding kwam uiteindelijk op 15 december. Vooral deze laatste waarnemingen zijn vaak zeer matig gedocumenteerd (geen foto's) en regelmatig trad verwarring op met een forse Slechtvalk en een vrouwtje Havik die ook in het gebied aanwezig waren. Indien aanvaard betreft dit het tweede geval voor de provincie, na de vogel van 1987 in en rond de Eemshaven.

Kwartelkoning

Op 24 oktober werd een vogel sluipend door het gras gezien op de telpost bij Kardingne in de stad Groningen.

Giervalk – Dollardkwelder – 3 november 2008

FOTO: REIN HOFMAN

Zwartkopmeeuw – Groningen Hoornse plas – 14 december 2008

Kraanvogel

Op 12 september werd de eerste grote najaarsgroep gezien boven Hoogkerk (25 exemplaren), maar met name in de periode tussen eind oktober en 12 november namen de aantallen doortrekkers kortstondig toe. De grootste groep in deze periode betrof 50 exemplaren op 1 november over Ten Boer. De enige pleisteraar betrof een onvolwassen vogel op de Zoutkamperril in de Lauwersmeer tussen 21 oktober en 1 november.

Strandplevier

Op 4 september zaten er twee exemplaren in de Breebaartpolder en op 17 oktober werd nog een vogel gezien op Rottumeroog.

Morinelplevier

Op 6 september vloog een exemplaar langs telpost 'De Hop' in Zuidveld en op 21 september passeerde een vogel de Eemshaven.

Amerikaanse Goudplevier

Op 24 september werd een vogel gemeld vanuit de kijkhut bij Nieuwe Statenzijl.

Gestreepte Strandloper

Tussen 27 en 29 september verbleef een vogel in de Ezumakeeg.

Breedbekstrandloper

Op 6 september werd een vogel gezien op de Dollardkwelders.

Poelruiter

Een erg laat exemplaar werd op 18 oktober gemeld uit de Breebaartpolder.

Grauwe Franjepoot

Tot en met 22 september konden nog regelmatig vogels worden gezien in de Ezumakeeg, met zelfs vier exemplaren tussen 7 en 11 september. Op 3 oktober dobberde er tevens een onvolwassen vogel in de plasjes bij Ruidhorn.

Rosse Franjepoot

Nadat op 1 oktober de eerste twee vogels van dit najaar de haven van Lauwersoog passeerden, volgden er gedurende de rest van de periode nog zo'n 40 vogels. Het gros betrof langstreckende of slechts zeer kort aanwezige vogels. Speciale vermelding verdient 16 november toen er op één dag 14 exemplaren langs Lauwersoog trokken!

Kleinste Jager

Op 3 oktober trok een juveniel exemplaar langs Rottumerplaat.

Zwartkopmeeuw

Tussen 7 en 28 december verbleef een eerste-winter vogel in Groningen-Zuid. De vogel werd zowel in de wijk Helpman als op de meeuwslaapplaats bij de Hoornse Plas gezien.

Vorkstaartmeeuw

Slechts twee waarnemingen van deze prachtige meeuw: op 17 oktober langs de Eemshaven en op 21 november een erg laat exemplaar langs Lauwersoog.

Baltische Mantelmeeuw

Tussen 13 en 20 december kwam een adult exemplaar slapen op de steigers van de Hoornse Plas. Alle kenmerken wezen op deze ondersoort, maar omdat de vogel geen ring droeg waarvan de afkomst van de vogel af te leiden is (zoals het geval met de eerste-winter vogel van Vinkhuizen in december 2006), is definitieve determinatie (nog) niet mogelijk.

Geelpootmeeuw

Op 13 september zat er een onvolwassen vogel in de Oostpolder bij het Zuidlaardermeer en op 15 september werd een exemplaar opgemerkt in De Tjamme bij Beerta. Vervolgens duurde het tot 12 november tot de volgende waarneming van deze nog steeds schaarse meeuw, ditmaal in het centrum van Groningen. Daarna volgden waarnemingen op 22 november aan de Hoornse Dijk, op 30 november in de Eemshaven (twee exemplaren), op 13 december op Rottumerplaat en ten slotte op 21 december wederom in de Eemshaven.

Pontische Meeuw

Het was dit jaar lastiger dan voorgaande jaren om deze soort te vinden, getuige het matige aantal van drie vogels die in de gehele periode werden gemeld. Op 31 oktober zat een vogel bij Karding, en op zowel 18 als 27 november werd een exemplaar gezien op de meeuwslaapplaats op de steigers van de Hoornse Plas.

Grote Burgemeester

Ook deze soort lijkt de laatste twee jaar weer wat lastiger te vinden. Dit jaar moesten we het doen met twee kortstondige waarnemingen, en wel op 16 november trekkend langs Lauwersoog en op 6 december kort pleisterend in de haven van Delfzijl.

Reuzenstern

Naast de jaarlijkse vogels in en rond de Lauwersmeer verdienen de 25 exemplaren die op 13 september werden geteld in de Westerbroekstermadepolder een speciale vermelding. De laatste waarneming uit de provincie was op 26 september in het Nieuwe Robbengat in de Lauwersmeer.

Witvleugelstern

De juveniele vogel die ook al in augustus aanwezig was, bleef tot in elk geval 5 september aanwezig bij de uitwatering op het oostelijk Eemshaventerrein. Op 6 september werd een juveniel exemplaar gezien in het gebied Achter de Zwart in de Lauwersmeer. De laatste exemplaren van het jaar zaten op 7 september in de haven van Lauwersoog en in de Ezumakeeg.

Kleine Alk

Zoals alle zeesoorten was het, dankzij het gebrek aan noordwesterstormen, ook met deze soort behelpen dit jaar. Toch werden er nog exemplaren gezien in de Eemshaven, met één vogel op 25 oktober, zeven vogels op 10 november en twee vogels op 25 november. Ook in Lauwersoog werd de soort genoteerd, met vijf exemplaren op 10 november en een solitaire vogel op 22 november.

Velduil

Meer en meer begint deze soort een zeldzaamheid te worden in de provincie. Deze periode moesten we het doen met zes meldingen; op 17 oktober zaten er vijf exemplaren op Rottumerplaat en één in de Eemshaven, op 18 oktober was een vogel aanwezig op Rottumeroog, op 3 november zat een exemplaar in de Eemshaven, op 14

november werden vijf exemplaren geteld nabij Zoutkamp en ten slotte zat er op 28 december een vogel in de Noordpolder.

Draaihals

Nog slechts één melding deze periode, op 15 september in Lauwersoog.

Grote Pieper

Er werden tussen 29 september en 9 november in totaal 17 vogels gezien. Het betroffen vrijwel allemaal overvliegende vogels.

Duinpieper

Op 10 september trok een vogel langs telpost 'De Hop' in Zuidveld en op 11 september zat er een vogel ter plaatse in de Bantpolder. Op zowel 14 als 22 september werd een vogel gezien bij Lauwersoog, terwijl er op 2 november een erg laat exemplaar werd opgemerkt in de Eemshaven.

Roodkeelpieper

Op 21 september trok een exemplaar langs de Eemshaven, en op zowel 16 als 19 oktober werd een vogel doorgegeven vanaf telpost 'De Hop' in Zuidveld.

Pestvogel

De eerste melding betrof een overvliegend exemplaar in Groningen op 21 oktober.

Daarna werden vooral in november her en der, maar op bescheiden schaal, individuen of kleine groepjes gezien. Zo passeerden op 6 november 24 exemplaren de telpost in de Eemshaven en zaten er op diezelfde dag negen vogels in Winschoten.

Een andere mooie dag voor de soort was 24 november, met een groepje van negen vogels ter plaatse in Appingedam en een groep van 14 vogels in Lauwersoog. In de loop van december namen de aantallen snel af; in de tweede helft van de maand, samenvallend met het invallen van de winter, bereikte ons zelfs geen enkele waarneming meer.

Bonte Tapuit

Een zeer opmerkelijke 'bijvangst' van het zeetrekten op een stormachtige 22^e november in de haven van Lauwersoog betrof

FOTO: ERIC KOOPS

Humes Bladkoning – Lauwersmeer Vlinderbalg-bos – 7 december 2008

een onvolwassen mannetje Bonte Tapuit. De vogel werd kortstondig maar goed door een handjevol mensen gezien (zowel langsvliegend als kortstondig in zit), waarna de vogel over zee richting Schiermonnikoog verdween! Indien aanvaard betreft dit een nieuwe soort voor de provincie Groningen.

Sperwergrasmus

Op 26 en 27 september liet een vogel zich af en toe leuk bekijken bij de parkeerplaats in Noordpolderzijl. Waarschijnlijk betrof het een adult vrouwtje.

Pallas' Boszanger

Op 29 oktober werd een exemplaar gezien in Vinkhuizen, terwijl er op 2 november een exemplaar werd gemeld uit de Eemshaven.

Bladkoning

Tussen 21 september en 9 november werden in totaal zo'n 35 vogels gezien, uiteraard veelal langs de kust. Een topdag voor de soort was 4 oktober, toen er alleen al op het oostelijk Eemshaventerrein 12 verschillende exemplaren werden geteld.

Humes Bladkoning

Tussen 26 november en 22 december verbleef een vogel in het Vlinderbalgbos in het Lauwersmeergebied. De vogel was vanwege een behoorlijke actieradius af en toe lastig te vinden, maar eenmaal in beeld liet deze vogel zich vaak mooi zien en horen. Het betrof het derde geval voor de provincie Groningen.

Siberische Tjiftjaf

Vogels met kenmerken van deze ondersoort werden gezien op 1 november in de Eemshaven en op 20 november in Groningen. Bij het Foxholstermeer werd op 29 november een vogel gevangen.

Kleine Vliegenvanger

Op 14 september zat een onvolwassen vogel op het oostelijk Eemshaventerrein.

Witkopstaartmees

‘Zuivere’ Witkopstaartmezen werden gemeld op 21 oktober op het Selwerderhof, op 9 november in Delfzijl, op 25 en 28 november in de Lauwersmeer en op 21 en 22 december in Pieterzijl.

Taigaboombkruiper

Op 20 september zat de eerste al langs de Vogelroute in de Lauwersmeer, waarna waarnemingen volgden op 19 oktober en 8 november in de Lauwersmeer, op 31 oktober in Hoogkerk en op 7 december in Nieuwstad bij Bierum.

Kortsnavelboombkruiper

Op 28 december werd een exemplaar gezien op de bekende plek in de bossen nabij Ter Apel.

Buidelmees

Op 19 september zat een exemplaar van deze steeds schaarser wordende soort in Polder Breebaart. Op 22 september zaten er twee vogels in de Eemshaven, terwijl hier op 18 oktober nog een exemplaar werd gezien.

Klapekster

In de Eemshaven konden op 27 september, 11 oktober en 2 november vogels worden gevonden. Op 23 oktober zat een vogel bij Karding in de stad Groningen. Tussen 26 oktober en 24 december zat een vogel bij de roeibaan in Harkstede en op 28 november

Witkopstaartmees – Pieterzijl – 21 december 2008

verbleef een exemplaar in de bosjes bij het Oude Robbengat in de Lauwersmeer.

Notenkraker

Ook de provincie Groningen werd goed bedeed in de kleine influx van deze soort gedurende met name oktober en november. Op 10 oktober werd de eerste vogel gezien in de singel bij de Eemshavencentrale, zittend op de palen waaraan de ringers de netten opgehangen hadden (de vogel vloog er echter niet in ...). Op 10 oktober vloog ook een vogel over de Kooiweg in Groningen. Een waarneming op 12 oktober bij de Petrus Campersingel in de stad Groningen werd pas veel later wereldkundig gemaakt door een niets verhullende foto. Tussen 14 en 20 oktober werd zeer onregelmatig een vogel gezien in de wijk Lewenborg, wederom in Groningen. Haren was de volgende plaats waarvandaan een melding kwam, op 21 oktober. Tussen 28 oktober en 2 november was er gelukkig ook nog een 'makkelijke vogel' voor een ieder weggelegd in een parkje nabij het ziekenhuis van Delfzijl.

Raaf

Op 12 oktober vloog een vogel langs trektelepost 'De Hop' in Zuidveld en op 5 november

vloog een exemplaar over de Selwerderhof in Groningen.

Europese Kanarie

Op 17 september werden er drie vogels genoteerd op trektelepost 'De Hop' in Zuidveld, op 8 oktober vloog nog een exemplaar langs. Op 13 oktober vloog een vogel langs de trektelepost in de Eemshaven.

Ortolaan

Op 6 september vloog een exemplaar langs trektelepost 'De Hop' in Zuidveld, op 22 september zat kort een onvolwassen exemplaar op de zeedijk ter hoogte van de Bantpolder in de Lauwersmeer en op 29 september werd een vogel gezien in Ter Apel.

Dwerggors

Op 29 september werd een vogel ter plaatse gezien in de bakken voor de telstap op het oostelijk Eemshaventerrein.

Grauwe Gors

Op 23 oktober vloog een vogel langs de telstap bij Karding in de stad Groningen.

Notenkraker – Groningen Petrus Campersingel – 12 oktober 2008

FOTO: ELLEN KLINKERT